

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

XI. De Poenis Matrimonia contrahentium cum Impedimento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62672)

ARTICULUS XI.

De Pœnis Matrimonia contrahentium cum Impedimento.

SUMMARIUM.

193. *Istorum proles illegitima sunt,*
 194. *Si scienter vel denuntiationibus temerè omiſſis contraxerunt,*
 195. *Idem carent ſpe diſpenſationis,*
 196. *Cùm quocunq; impedimento ita contraxerint,*
 197. *Eorum aliqui ipſò factò incurrunt excommunicationem:*
 198. *Quæ tamen non afficit ſola ſponſalia,*
 199. *Vel ipſum matrimonium ignoranter incuntes,*
 200. *Legales pœna nuptiarum inceſtarum Jure Canonico ſublata non ſunt.*
193. **C**Um impedimento dirimente matrimonium ineuntes, quando id ſcienter faciunt, graviffimè peccant & gravibus pœnis obnoxii ſunt; neque enim ſolùm, ſi in impedimento diſpenſationem non obtineant, matrimonii omni uſu interdictò, ſeparantur: ſed inſuper eorum carnali commercio procreatæ proles illegitimæ ſunt, *c. Cauſam 4. & c. Referente 10. Qui filii legitimi*, ſaltem, ſi impedimenti ſcientiam habuit uterque, ex decreto Concilii Lateranenſis, relato *c. ſin. §. Si quis, de clandest. deſponſat.* vel, ſi ejus quidem notitiam neuter habuit, inter eos tamen matrimonium, denuntiationibus temerè omiſſis, ac proinde clam initum fuit, *§. Si quis cit. de quo caſu ſpecialiter actum eſt Tit. 3. à n. 84.*

Vestiſſis Concilii Lateranenſis inhaerent S. Synodi Tridentinæ Patres, quorum decretum eſt, *Si quis intra gradus prohibitos ſcienter matrimonium contrahere præſumpſerit, ſeparetur & ſpe diſpenſationis conſequenda careat. Quodſi ignoranter id fecerit, ſi quidem ſolemnitates requiſitas in contrahendo neglexerit, eidem ſubiiciatur pœnia. Non enim dignus eſt, qui Eccleſia benignitatem facile experiat, cujus ſalubria præcepta temere contempſit. Quò decreto perinde, ut §. Si quis cit. juxta dicta cit. Tit. 3. à n. 83. non ſolùm cum conſanguinitatis, affinitatis vel alio ſimili, ſed cum quocunq; alio impedimento dirimente matrimonium contrahere præſumentes affici, cum Philiarcho de Officio Sacerd. Tom. 1. p. & Lib. 2. cap. 13. pr. Sanchez Lib. 3. de Matrim. diſp. 42. n. 7. Sanctarello Lib. 1. Var. Reſol. q. 54. n. 3. & aliis reſolvit Barbola in cit. cap. 5. n. 2. & Curia Romanæ ſtylo ſeu praxi receptum, atque adverſus contradictores firmatum, teſtis eſt Corradus Prax. Diſpenſ. Apoſtol. Lib. 8. cap. 3. n. 2. Rationem hic Auctor eandem reddit, ob quam ex hujusmodi matrimoniis procreatas ſoboles natalium defectu laborare, paulò antè eſt dictum. Quam confirmat; quòd ex una, S. Synodi Patrum mens & intentio fuerit, in ſuarum animarum ſpiritualem ruinam matrimonia cum impedimento dirimente contrahere præſumentium temeritatem refrenare: gradum verò prohibitorum ſolummodo meminere: exempli gratiâ, & quocunq; caſus, lege Eccleſiaſtica irritante, prohibitos intellexerint: ex altera verò parte, non tam verborum proprietas & cortex, quam ſenſus & ſtatuentis vel reſcribentis mens ſit attendenda, per diſertos textus *c. Propterea 8. de V. S. & l. Scire leges 17. ff. de LL.* Accedit; quòd, ſicut Concilium La-*

lium Lateranense *c. fin. cit. sic* & Tridentinum *cap. 5. cit.* cetera impedimenta dirimentia comprehendat verbis, *Si verò solemnitatibus adhibitis impedimentum aliquod postea subesse cognoscatur*: & sicut illius, sicutiam istius decretò impedimenta dirimentia, ad quæ detegenda Ecclesiastica denuntiationes adhibentur, omnia comprehendere frequentissimo DD. calculò & Curiae Romanae stabili usu sit receptum.

- Demum Clemens V. in Concilio Viennensi *Eos, qui scienter in gradibus consanguinitatis vel affinitatis constitutione Canonica interdictis, aut cum Monialibus contrahere matrimonialiter non verentur: nec non Religiosos & Moniales & Clericos in sacris Ordinibus constitutos matrimonia contrahentes excommunicationis sententia ipsò factò subjacere* decrevit, ut, habet textus *Clement. Unica de Consang. & Affinit.* Quæ censura, licet à prædictis personis ipso contractu matrimonii incurratur, neque ipsius consumatio exigatur, secundum Glossam in *Clem. cit. V. Contrahere Imolam ibi n. 9.* & Barbosa *n. 20.* non tamen ad eam incurrendam sufficit contractus sponsalium de futuro; quantumvis enim matrimonio aliquibus propter Canonicum impedimentum interdictò, ipsis etiam sponsalia, tanquam via ad illud, interdicta videantur, *l. Oratio 16. ff. de Sponsal.* poena tamen, etiam à Jure matrimonium contrahentibus inflicta, sponsalia contrahentes non afficit, Glossa *V. cit.* & Imola *n. 10.*

199. Neque etiam sufficit matrimonium contractum cum ejusmodi impedimenti ignorantia, sive hæc Juris aut Facti, vincibilis aut invincibilis sit: dummodo non sit affectata, *cit. Imolan. 4. & Navarrus Manual. cap. 27. n. 141.* cum; quia textus exigit scientiam: quæ cum ad poenam incurrendam exigitur, quævis ignorantia

excusat: dummodo non sit affectata; quia ista moraliter scientiæ æquiparatur, Suarez *de Censur. disp. 23. f. 5. n. 13. & cit. Sanchez Lib. 7. disp. 48. n. 19.* tum verò; quia excommunicatio Jure lata ab ignorantibus non incurritur, *c. fin. de Constitut. in 6.* cum sit poena Medicinalis; Jure introducta; ut sui horrore absterreat à contemptu potestatis Ecclesiasticæ &c. *c. Ex parte 23. de V. S.* hanc autem contemnere, qui Jure proditum impedimentum ignorat, dici non possit, *cit. Suarez disp. 4. f. 9. n. 19.*

Neque matrimonialis contractus celebratus cum infideli, cognata Legali vel Spirituali, aut cum publicæ Honestatis vel alio impedimento dirimente, ut in *Clement. cit.* notat Glossa *V. Eos, Imola cit. n. 4.* Barbosa in *Clement. cit. n. 11.* & Bonacina *de Censur. disp. 4. 2. p. 7. n. 20.* quia textus solum agit de contrahentibus cum consanguinitatis, affinitatis, voti solennis & Religiosum constituentis impedimentis, & poenalem suam dispositionem ad ista satis clarè restringit. Unde tamen, & ex *Clement. cit.* verbis, *In gradibus constitutione canonica interdictis*, perperam inferitur, excommunicationem illam non incurri matrimonio inter patrem & filiam, matrem & filium contractò; quia inter hujusmodi personas matrimonium, sicut Jure Naturali & Divino, sic & constitutione Canonica prohibetur, *can. Conjunctiones 2. can. Progeniem 16. Ec. 35. q. 2. c. cit.* Glossa *V. Canonica Sanchez n. 15. & Barbosa n. 19.*

Neque etiam perseverantia in matrimonio cum consanguinitatis aut affinitatis &c. impedimento bonâ fide, sive à personis, ejus ignorantiam non affectatam habentibus, contractò, Glossa *ibid. V. Scienter*, ubi Panormit. *n. 4.* quia *Clement. cit.* non quamcunque incestuosam cohabitationem, sed incestuosas & sacri-

legas ejusmodi nuptias contrahere non verentium temeritas punitur, Suarez *cit.* f. 5. n. 21.

200. Eiusdem Clementinæ constitutionis §. fin. in eo, quem antè habuerunt, vigore relinquuntur & confirmantur pœnæ incestuarum nuptiarum, non solum Canoni-

cæ ad superiores Rubricas serè declarata, sed etiam Legales, l. Qui contra 4. l. Si quis 6. Auth. Incestus Ec. C. de Incest. & inut. nupt. prodita, ut cum Boërio observat Corradus Lib. 8. Prax. Dispens. Apost. cap. 3. n. 30.

TITVLVS XVII.

Qui Filii Legitimi sint.

Nuptiarum Nuptiarum præcipuus effectus est ex iis susceptorum liberorum legitima Jurèque approbata nativitas: quæ proinde post illarum contractum & impedimenta expedita, huic Rubricæ subjectis textibus declaratur.

ARTICVLVS I.

De Liberis legitimè Natis.

SUMMARIUM.

1. Filiorum nomine veniunt utriusque sexus liberi.
2. Quorum alij Legitimi, alij Illegitimi.
3. Et illi vel Legitimi tantum, vel etiam Naturales.
4. Isti Naturales aut Spurij.
5. Et hi serè Adulterini, Sacrilegi, Incestuosi aut Nefarij sunt.
6. Legitimi sunt nati ex conjugio, bonâ fide.
7. Saltem ab uno parente.
8. Et ab infidelibus cum Juris Ecclesiastici impedimento inito.
9. Illegitimi sunt nati ex conjugio cum impedimento àiurmente scilicet.
10. Aut ignorer, sed sine denuntiationibus, contractis.
11. Idque in foro saltem externo.
12. Imò etiam in interno.
13. Ob bonæ fidei Jure requisita defectum.
14. Ex conjugio invalido, inito errore Juris, natam prolem legitimam esse, negantium.
15. Et affirmantium vera Opinio.
16. Etiam cum error Juris liquidus est.
17. Ex dubitantibus de impedimento post.
18. Non etiam ante id detectum nata illegitima est.
19. Nisi conjugium cum dubio de impedimento initum sit.
20. Spurij sunt, ex solutis continentia voto solenni.
21. Et ex simplici voto ligatis nati, naturales.
22. Legiti-